16-11/40/4
[270443]

הגדה
של
פסח

הַחֹדֶשׁ הַזֶּה

לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים
רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם
לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה

חֹדֶשׁ הָאָבִיב

הִנֵּה הַסְּתָיו עָבָר

הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ
הַנִּיצָנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ
עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ
וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע
בְּאַרְצֵנוּ : הַתְּאֵנָה
חָנְטָה פַּגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים
סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ.

זע!
דער הארבסט איז
אריבער, דער רעגן
איז פארגאנגען, די
בלומען האבן זיך בא
-וויזן אין לאנד און
דער קול פון טאָרטל-
טויב לאזט זיך הערן אין אונדזער לאנד.
דער פייגנבוים צייטיקט זיינע פרוכטן
און די ווינשטאקן אין בליונג שמעקן.

נֵצֵא

הַשָּׂדֶה
נָלִינָה
בַּכְּפָרִים:
נִשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים נִרְאֶה אִם
פָּרְחָה הַגֶּפֶן פִּתַּח הַסְּמָדַר
הֵנֵצוּ הָרִימוֹנִים.

לאמיר ארויס אין פעלד, לאמיר נעבטיקן אין די ציפערבלומען
לאמיר זיך פעדערן צו די וויינגערטנער, לאמיר זען, אויב געב
בליט האט דער וויינשטאק. אויב געעפנט האבן זיך די קוויי
-טן, אויב געצוויט האבן די מילגרוימען.

בּוֹא וְאֶשֶׁק לְךָ

בְּנִי הָאָדָם
עִם יֶרֶק שָׂדוֹת וְשָׁמַיִם שֶׁל אוֹר
גּוּפְךָ לֹא רֻחַץ עוֹד מֵחֶלְאָה וָדָם
אַךְ לִבְּךָ מְפַרְכֵּס מְזֻכָּךְ וְטָהוֹר

בּוֹא וְאָנִיף אוֹתְךָ מַטָּה וָרֹם
וּלְאַרְבַּע הָרוּחוֹת לַדָּתְךָ אֲבַשֵּׂר
נָבְעוּ שִׁבֳּלִים בַּמֶּרְחָב. וְיֵשׁ יוֹם
וְהֵידַד הַקּוֹצְרִים מִלְּבָבְךָ יְנַסֵּר

קום זון מיינער, מענטש, אַ קוש כ'האב פאר דיר
גרין דער קוש איז פון פעלד און מיט הימלען
באשיינט.
נאך שמוציק דיין גוף איז פון קויט און פון בלוט,
אבער ס'הארץ דיינס עס פלאטערט געלייטערט
און ריין.

קום, צעוויגן איך וועל דיך אראפ און ארויף,
דיין געבורט כ'וועל צעפויקן אויף פיר עקן וועלט
זע, עס שפראצן די זאנגען, און דער טאג ער
גייט אויף
דער „הידד" פון די שניטערס פון הארץ דיינעם
קוועלט.

כִּי תָבוֹאוּ

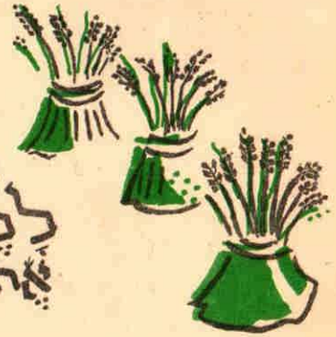

אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נוֹתֵן
לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת קְצִירָה. וְהֵבֵאתֶם
אֶת עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם.

זוען איר וועט קומען אין דעם
לאנד וואס איך גיב אייך
און איר וועט שניידן
אייער פעלד, זאלט איר
ברענגען עמר פון אייער
ערשטן שניט.

עֹמֶר, עֹמֶר, תְּבוּאָה, חֲדָשָׁה
נְאַגֵּד אֲגָדִים בַּכָּר,
נְאַלֵּם אֲלוּמוֹת בַּכָּר.

הא לחמא עניא

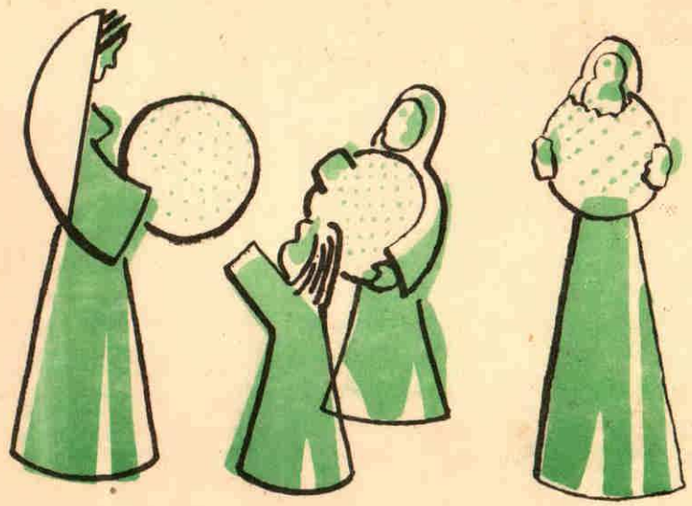

די אכל אבהתנא
בארעא דמצרים
כל דכפין ייתי וינכל
כל דצריך ייתי ויפסח

הנו

מוכנים ומזומנים לספר
ביציאת מצרים מעבדות
להרות, משעבוד לגאולה

מיר זענען מוכן ומזומן צו דער-
ציילן, פון יציאת מצרים. פון פאר-
שקלאפונג צו באפרייונג. פון אונ-
טערדריקונג צו אויסלייזונג.
דעריבער ווידמענען מיר די נאכט,
מער פון אלע נעכט, א סאך צו דער
-ציילן וועגן יציאת מצרים, וועגן
דער ישראל-באפרייונג און פאר
דער באפרייונג פון יעדן פאלק
און מענטש, פון זיינע באדרי-
קער.

עבדים היינו

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות

מיט וואס איז אנדערש די דאזיקע — נאכט פון פסח פון אלע נעכט פון א גאנץ יאר. וואס היינטיקע נאכט זיצן מיר אלע ברודערלעך ביי איין טיש און — אזוי ווי מיר, טוען דאס אלע יידן. אין ארץ ישראל און אין אלע גלות לענדער פון אמאליקע צייטן ביז איזפן היינטיקן טאג.

מיט וואס איז אנדערש די דאזיקע נאכט פון פסח פון אלע נעכט פון א גאנץ יאר. וואס אלע מאל פלעגן מיר פייערן אונדזער פרייהייטס יום טוב, ווען אונזער לאנד האט געשמאכט אונטער פרעמדן יאָך. היינט איז מדינת ישראל פריי. אין אירע טויערן אפן פאר אויפנעמען די יידן פון דער גארער וועלט

מיט וואס איז אנדערש די דאזיקע .....

ווען אונזערע יישובים זענען געזען — באלאגערטע דורך אויפגעהעצטע שו ביז די העלדישע חברים פון פלמ"ח און צה"ל האבן זיי פאריאָגט פון אונזער לאנד. היינט פייערן מיר ווי פרייע מענטשן און זאגן צו אונזערע חברים פון קיבוץ המאוחד און אלע פארטיידיקער פון ישראל אז צוזאמען מיט זיי זענען מיר און דער פארטיידיקונג פון אונזער פאלק און לאנד קעגן דעם גלאנץ פון דעם שונאים פאכענדיקער שווערד.

מיט וואס איז אנדערש די דאזיקע נאכט... וואס היינט פרייען מיר זיך מיט דער פרייהייט פון דער מענטשליכער געזעלשאפט. אין קיבוץ. מיר וועלן ניט רוען אזוי לאנג ווי עס וועט עקזיסטירן פארשקלאפונג און אונטערדיקונג פון מענטש דורך מענטש און פון פאלק דורך פאלק. און ביז דער פולעד מענטשלעכער באולה און מדינת ישראל און אין דער גאָרער וועלט

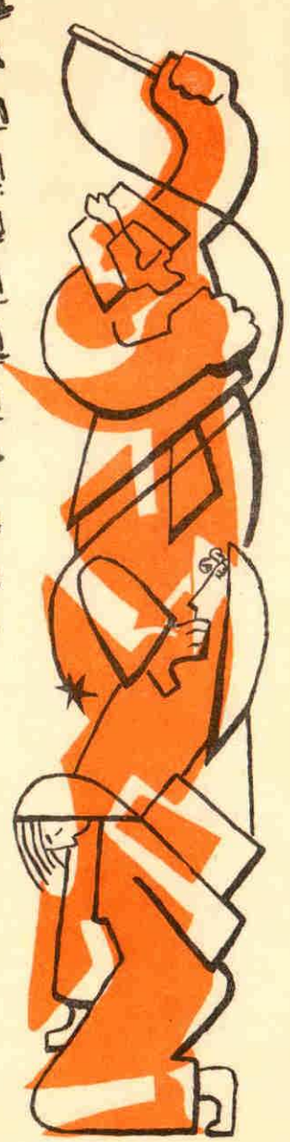

מיט ווייניק מענטשן זענען אונדזרע עלטערן אָנגעקומען קיין מצרים און זיי זענען דאָרטן געווארן גרויס פאלק און א שטארקס, און די קינדער פון ישראל האבן זיך געפרוכפערט און זיך געווידמעט און געמערט און זיי זענען געווארן זייער שטארק, און דאס גאנצע לאנד איז פול געווארן מיט זיי. און די בני ישראל האָבן געזיפצט און זייער געשריי איז אויפגעגאָנגען פון דער שווערער ארבעט. אבער, ווי זיי האָבן אים געפייניקט, אזוי האָט ער זיך געמערט און אזוי האט ער זיך צעשפרייט.

בַּמְתֵי מְעַט יָרְדוּ אֲבוֹתֵינוּ מִצְרַיְמָה וַיִּהְיוּ שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוּם. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּרְבּוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיַּעְצְמוּ בִּמְאֹד, מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֹתָם וַיְמָרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה וַיֵּאָנְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּעַל שַׁוְעָתָם מִן הָעֲבֹדָה. וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ.

וַיְהִי

בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל אֶחָיו וַיַּרְא בְּסִבְלֹתָם: וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת צֹאן יִתְרוֹ חֹתְנוֹ כֹהֵן מִדְיָן וַיְנַהֵג אֶת הַצֹּאן אַחַר הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל הַר הָאֱלֹהִים חֹרֵבָה: וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֵלָיו בְּלַבַּת־אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה הַסְּנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ וְהַסְּנֶה אֵינֶנּוּ אֻכָּל: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָסֻרָה נָּא וְאֶרְאֶה אֶת הַמַّרְאֶה הַגָּדוֹל הַזֶּה מַדּוּעַ לֹא יִבְעַר הַסְّנֶה:

און עס איז געווען אין יענע טעג, אז משה איז אויפגעוואקסן איז ער ארויסגעגאנגען צו זיינע ברידער, און האט זיך צוגעקוקט צו זייער לאסטארבעט;

און משה האט געפיטערט די שאף פון זיין שווער יתרון, דעם פריסטער פון מדין, און ער האט געפירט די שאף צום מדבר צו, און ער איז געקומען צום באוג פון גאט, צו חורב; האט זיך באוויזן צו אים א מלאך פון גאט אין א פלאמפייער פון א דארן, און ער האט געזען, ערשט דער דארן ברענט אין פייער, און דער דארן ווערט נישט פארצערט. האט משה געזאגט: לאמיך אקארשט אפקערן און זען די דאזיקע גרויסע זעאונג, פארוואס דער דארן ווערט נישט פאר-ברענט.

וַיִּקְרָא

אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אַל תִּקְרַב הֵלֹם שַׁל נְעָלֶיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אַדְמַת קֹדֶשׁ הוּא: וַיֹּאמֶר יְהוָה רָאֹה רָאִיתִי אֶת עֳנִי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרָיִם וְאֶת צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי נֹגְשָׂיו כִּי יָדַעְתִּי אֶת מַכְאֹבָיו: וְעַתָּה לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ

...און גאט האט גערופן צו אים פון מיטן ברענענדיקן דארן און האט געזאגט: זאלסט ניט גע-נענען א הער; טו אויס דיינע שיך פון דיינע פיס, ווארום דאס ארט וואס דו שטייסט אויף אים, דאס איז הייליקע ערד. און נאך האט גאט גע-זאגט: זען געזען האב איך די פיין פון מיין פאלק וואס אין מצרים. און איך האב צוגעהערט זיין געשריי פון וועגן זיינע דריקער, ווארום איך וויים זיינע ווייטיקן. דארום גיי אצינד און איך וועל דיך שיקן און צי ארויס מיין פאלק, די קינדער פון ישראל, פון מצרים...

וְהוֹצֵא אֶת עַמִּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם

וְעַתָּה

לֵךְ בֹּא מִצְרַיְמָה אֶל הַנַּעֲנִים וְאֶל הַנִּדְכָּאִים
וְאָמַרְתָּ לָהֶם כִּי עֲבָדִים הֵם וְהֵם לֹא יָבִינוּ
כִּי אֻמְלָלִים הֵם וְהֵם לֹא יֵדְעוּ וְכִי גָדוֹל עָנִים וּגְדוֹלִים
מַכְאֹבֵיהֶם וְנוֹרָא לַחֹצָם וְהֵם
לֹא יַאֲמִינוּ. וּפָקַחְתָּ עֵינֵיהֶם בְּחֹזֶק
יָד עַל כָּל לַחֹצָם וְעַל כָּל עָנִים
וְגָאַלְתָּ אוֹתָם. וְעַם רַב יִמַּשֵּׁךְ יִקְרַב אֲחֹרֶיךָ
אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ וַאֲשֶׁר לֹא יְדָעוֹךְ וּמִקְרַב
כָּל הָעַם מִסָּבִיב אֲשֶׁר רַע וָמַר לָהֶם
וְהָיִיתָ לְאַב הֲמוֹן אָדָם רַב וּבְ ראש
שְׁבָטָיו וְעָשִׂיתָ מִן הַתּוֹלָעִים — אָדָם
וּמִן הָאָדָם — עָם
וּמֵעַפְרוֹת־חוֹל — אֶדֶץ

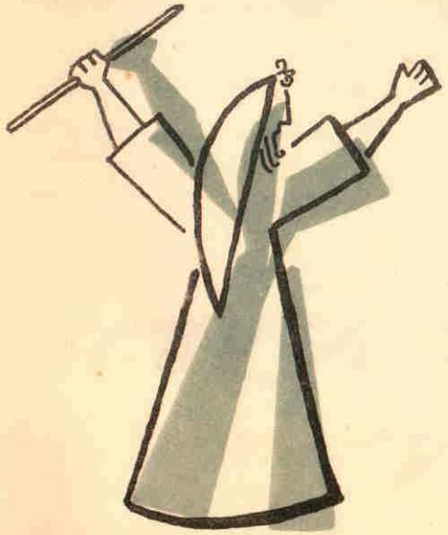

און איצט גיי, קום קיין מצ-
רים צו די געפייניקטע און דער-
דריקטע און זאג זיי, אז זיי זע-
נען שקלאפן, זיי וועלן דאס
נישט פארשטיין, ווייל אומגלי-
קלעכע זענען זיי, זיי וועלן דאס
נישט וויסן, און גרויס איז זייער
פיין און זייער ווייטיק, און שרעק-
לעך איז זייער אונטערדריקונג,
אבער זיי גלויבן נישט.
אבער עפן זייערע אויגן מיט
דיין גאנצן כוח, איבער זייער
אונטערדריקונג און זייער פיין,
און באפריי זיי.
א גרויס פאלק וועט זיך נאב-
שלעפן פון צווישן דיינע ברי-
דער, אזעלכע וואס דו קאנסט
זיי נישט און זיי קאנען דיך
נישט. און פון אט־דעם גאנצן
פאלק ארום, וואס שלעכט
און ביטער איז זיי, זאלסטו זיין
א פאטער.
א שעף איבער זיינע שבטים.
און דו זאלסט מאכן פון אט —
די ווערעם — מענטשן;
פון די מענטשן — א פאלק;
און פון די זאמד שטויבן —
א לאנד;

אָז יָשִׁיר מֹשֶׁ
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
הַשִּׁירָה הַזֹּאת:
אָשִׁירָה לַד׳ כִּי גָאֹה
גָאָה. סוּס וְרוֹכְבוֹ
רָמָה בַיָּם
אָמַר אוֹיֵב: אֶרְדּוֹן
אַשִּׂיג. אֲחַלֵּק שָׁלָל
תִּמְלְאֵמוֹ נַפְשִׁי
אָרִיק חַרְבִּי
תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי

דענסטמאל טוט זינגען
משה און די בני ישראל
דאס דאזיקע געזאנג צו
גאט, און זיי האבן געזאגט
אזוי צו זאגן:
איך וועל זינגען צו ה׳ וואַ-
רום ער איז הויך דער -
הויכט דעם פערד מיט
זיין רייטער האט ער געש-
ליידערט אין ים.

שטייט אויף איר מדבר וואגלער, פארלאזט די וויסטע לענדער
ווייט איז נאך דער וועג, צום קאמף גורל אן די לענדן!

גענוג דער נע־זנד אויף ווילדע פרעמדע זאמדן.
עס רופט א שליאך א ברייטער צו נייע, ווייטע ראנדן.

שטייט אויף איר אלע וואנדערער, פארלאזט דעם מדבר וויסטן.
נאר צויפגיין זאל די מוט אין אייך אין שטילן, שטילן פליסטער.

אין הארצן זאלט איר טראגן דאס ווארט פון גאט פארטייעט.
פארויס!!! הייבט אן דעם מארש צום ווייטן לאנד צום נייעם!

הַיוֹם אֶל אֶרֶץ חֲדָשָׁה אַתָּה עֹבֵר!

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם

בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז
הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ
יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו: הַיָּם
רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב
לָאָחוֹר: הֶהָרִים רָקְדוּ
כְּאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי
צֹאן: מַה לְּךָ הַיָּם כִּי
תָנוּס הַיַّרְדֵּן תִּסֹּב
לָאָחוֹר: הֶהָרִים תִּרְקְדוּ
כְּאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי
צֹאן: מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי
אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ
יַעֲקֹב: הַהֹפְכִי הַצּוּר
אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ
לְמַעְיְנוֹ־מָיִם:

אז ישראל איז ארויס פון מצרים, דאס הויז פון ישקב פון א ווילדשפראכיקן פאלק, איז יהודה געווארן פאר זיין הייליקטום. ישראל זיין געוושלטיקדנג. דער ים האט דערזען און איז אנטלאפן, דער ירדן האט אפגעטראטן אהינטער, די בערג זענען געשפרונגען ווי ווידערס, די הייכן ווי יונגע שאף.
וואס איז דיר ים, וואס דו לויפסט?
דו ירדן וואס דו טרעטסט אפ אהינטער?
איר בערג, וואס איר שפרינגט ווי ווידערס? איר הייכן ווי יונגע שאף?
פאר דעם האר טו ציטערן, ערד,
פאר דעם גאט פון ישקב וואס פארקערט דעם פעלדז אין א טייך וואסער, קיזלשטיין אין א וואסערקוואל.

זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים

געדענק דעם טאג וואס איר זענט אין אים ארויסגעגאנגען פון מצרים פון שקלאפנטום

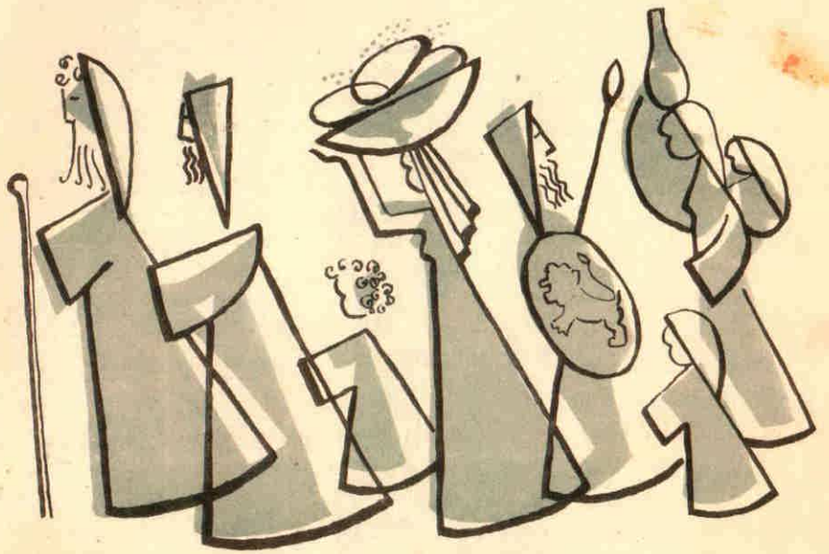

בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חַיָּב אָדָם לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלּוּ הוּא יָצָא מִמִּצְרַיִם

ווייל אין יעדן דור, פון דער מענטש זיך זען, ווי ער אליין וואלט ארויס פון מיצרים.

... **און** אויסגעשטארבן איז דער דור פון גלות-מצרים אינעם מדבר, און א נייע דור איז אויפגעקומען און עולה געווען צום לאנד פון ישראל און עס געארבט אז איינגעווארצלט זיך דערי אזוי אין טאל ווי אויף די בערג. און די זין פון ישראל האבן דארט שאף געפיטערט און דעם באדן באארבעט, און אין זייער בלוט האט גע ריזלט דער גלי פונעם מדבר בייזאס מיט דער פעסטיקייט פון פעלדן. רויק איז געזעסן דאס פאלק ישראל אין זיין לאנד און קיין שונאס אימה איז אויף אים ניט געפאלן. אבער לסוף איז אויף אים אראפגעפאלן די האנט פון די פעלקער-רויבער און אונטערדריקער, און אויסגעריסן איז געווארן דאס פאלק פון זיין ערד און געוואג פון לאנד צו לאנד. פאריאגט איז געווארן דאס פאלק און מיט חרפה באדעקט, פארהאסט און גערודפט און פארשפארט אינעם קלעם פון די געטאס. אויסגעגאנ גען איז אין זיין נשמה דאס געפיל פון ליבשאפט צו דער ערד, צו לעבעדיקע באשעפענישן און געוויקסן. ער האט מער נישט געוווסט פון דער דופטי-קייט פון תבואות און פרעמד איז אים געווארן די צעשטראלקייט פון פרי-לינג און די צעשפרייטקייט פון פעלד, און דער חלום פונעם היימלאנד האט זיך געצאנקט אז געלאשן אין זיין הארץ.

און געווארן איז דאס ישראל-פאלק דער יתום צווישן די פעלקער, אויס געווארצלט פון זיין נחלה און באריבט פון ליכט און זוניקייט, צעזייט און צעשפרייט איבער גאר דער וועלט און זיין גייסט האט איבער אלע וועלט-וועגן זיך געטראגן. זיינע זין האבן צו פרעמדע אפגעגעבן די כוחות זייערע, אין אלע טירן געקלאפט בכדי א מקום-מנוחה צו געפינען - און דער יידנהאס האט אנגעהויבן קאכן אינעם געביין פון די פרעמדע פעלקער ווי א וויסטע קללה וואס פארגיפטעט אלע וועלט-ראנדן ביזן היינטיקע טאג. און אויפגעקומען איז א קליינע צאל פון ישראלס זין און ווידעראמאל ארויפגעקלעטערט בכדי עולה צו זיין אינעם לאנד פון ישראל. זענע מיר די חלוצים, עולה געווען צו דער וויסטעניש כדי זי צו באפרוכפערן און אויסבויע אין איר א הויז פאר אונדזער פאלק. מיר האבן באנייט די יונגשאפט פון אונדזער פאלק און היימיש איז אונדז געווארן די פראצע פון שניטער און דאס געזאנג פון פארזייער, דאס פריילעכע גערויש פונעם פרילינג און דער גערוך פון קארן. מיר האבן איינגעוווינט אונדזערע הענט צום געווער בכדי צו קענען זיך אנטקעגנשטעלן דעם שונא און געבו האבן מיר דאס לאנד מיט אונדזער מי ווי די מוראשקעס. פרעמדע האבן דעמלט אינע לאנד געהערשט. די וויסטעניש רופט צו זיך די זין אירע אבער זיי זענען קליין אין צאל. דאס פאלק אין גלות יאמערט אויסגעלייזט צו ווערן און נישטיק איז די צא פון די דערלייזטע. פארוואנדלט האבן מיר זיך אין א קרבן פון פעלקער-האס, אין א ציבורעט פאר די כיטרע אינטריגעס פון די וועלט-הערשער און דערווייטערט איז צו אונדז די רו געווארן. האבן מיר גערגנגלט זיך אין אונטערגרונט און געבויט מיט שט רעם, און אזוי האבן מיר אויפגעבראכן די טויערן פון לאנד אין דער נאכטיקער פינצטערני ווי די מעפילים, און וואסאמאל איז ארום אונדז שוועדער געווארן די לאסט פון דער באלא גערונג. און געשען איז אז עס איז אויסגעבראכן דער גרויסער וועלט-קריג געצאפלט האט זיך אונדזער פאלק אין דער נעץ פונעם גלות ביז עס האט אונדז געטראפן די גרויס בואך - א מארד וואס זיין גלייכן איז נישט צו געפינען זינט דעם באשאף פונעם מענטש א הייפל חלוצים האט אלץ געוואכט אז עס זאל נישט פארלאשן ווערן דער טליענדי-קער פונק פון בונט... און פונעם אפגרונט פון חורבן איז צו אונדז דערגאנגען דאס דורותדיקע געשריי:

אין דיין בלוט זאלסטו לעבן!
אין דיין בלוט זאלסטו לעבן!

חֲלוֹם חָלַמְתִּי
נוֹרָא מְאֹד
אֵין עַמִּי. עַמִּי
אֵינֶנּוּ עוֹד ;

בִּצְעָקָה קַמְתִּי
אַהָהּ! אַהָהּ!
אֲשֶׁר חָלַמְתִּי
בָּא לִי. בָּא!

„הָהּ אֵל בָּרָמָה!"
אֶקְרָא רִתֵּת
עַל מָה וְלָמָּה
עַמִּי מֵת

נְעָרִים. זְקֵנִים
גַּם נָשִׁים וטף
כְּבָר אֵינָם. אֵינָם
סִפְקוּ כָף!

כֹּה אֵבֶךְ בִּיגוֹנִי
גַּם יוֹם גַּם לֵיל
עַל מָה רִבּוֹנִי
וְלָמָּה אֵל

שפך

חֲמָתְךָ
אֶל הַגּוֹיִם

אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ וְעַל מַמְלָכוֹת
אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ: כִּי
אָכַל אֶת יַעֲקֹב וְאֶת נָוֵהוּ
הֵשַׁמּוּ: שְׁפֹךְ עֲלֵיהֶם זַעֲמֶךָ
וַחֲרוֹן אַפְּךָ יַשִּׂיגֵם: תִּרְדֹּף
בְּאַף וְתַשְׁמִידֵם מִתַּחַת שְׁמֵי ה׳:

פאַרטיזאַנעד הימן

זאָג נישט קיינמאָל אַז דו גייסט דעם לעצטן וועג
ווען הימלען בליינע פאַרשטעלן בלויע טעג;
ווייל קומען וועט נאָך אונדזער אויסגעבענקטע שעה,
עס וועט אַ פויק טאָן אונדזער טראָט: מיר זענען דאָ!
ווייל קומען וועט נאָך אונדזער אויסגעבענקטע שעה,
עס וועט אַ פויק טאָן אונדזער טראָט: מיר זענען דאָ!

פון גרינעם פאַלמען לאַנד ביז ווייטן לאַנד פון שניי
מיר קומען אָן מיט אונדזער פיין, מיט אונדזער ווי;
און ווו געפאַלן ס'איז אַ שפּריץ פון אונדזער בלוט,
שפּראָצן וועט נאָך אונדזער גבורה, אונדזער מוט.
און ווו געפאַלן ס'איז...

עס וועט די מאָרגן־זון באַגילדן אונדז דעם היינט,
און דער נעכטן וועט פאַרשווינדן מיטן פיינט,
און אויב פאַרזאַמען ס'וועט די זון און דער קאַיאָר,
ווי אַ פאַראָל זאָל גיין דאָס ליד פון דור צום דור.
און אויב פאַרזאַמען...

געשריבן איז דאָס ליד מיט בלוט און אויך מיט בליי,
ס'איז נישט קיין ליד פון אַ פויגל אויף דער פריי;
דאָס האָט אַ פאָלק צווישן פאַלנדיקע ווענט
דאָס ליד געזונגען מיט נאַגאַנעס אין די הענט.
דאָס האָט אַ פאָלק צווישן...

דערפאַר זאָג קיינמאָל אַז דו גייסט דעם לעצטן וועג
ווען הימלען בליינע פאַרשטעלן בלויע טאָג,
ווייל קומען וועט נאָך אונדזער אויסגעבענקטע שעה,
עס וועט אַ פויק טאָן אונדזער טראָט: מיר זענען דאָ!

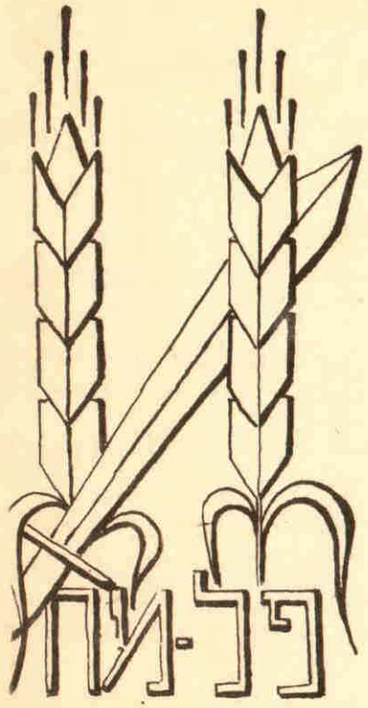

עס איז אנגעקומען די גרויסע שעה פאַרן הויז
פון ישראל. די שעה פון פרעהייטס קריג און זי איז
אנגעטרונקען געווארן מיט גבורה און בלוט, מיט
גליק פון דער עקדה און טרויער פונעם קובן. און
איבער אלץ האט געזונגען די האפענונג פון דער-
לייזונג און אויפקום פאַרן צעשפרייטן יידישן פאלק.
עס זענען אריינגעדרונגען אין לאנד די איבן ארא-
בישע מדינות צו מאכן א סוף פון ישראל. און
דער בריטישער שונא האט זיי געמוטיקט צום קריג
און צום מארד. און זיי זענען באפאלן דאס לאנד פון
צפון און פון דרום, פון מזרח און פון מערב. א
גרויסער אומציילבארער המון פארקויפט צום טייוול
פון קנעכטשאפט און רשעות, באוואפנטע און געפאנ-
צעטע. און מען האט געקעמפט קעגן אונדז פון
פארנט און פון הינטן, מיר זענען געווען די ווינ-
ציקע און אונדזער געווער איז געווען קנאפ, און
מיר זענען געשטאנען מיט דעם רוקן צו דער
וואנט.

איז געשטאנען דער פלמ"ח אויף דער וואך
און עס איז אנגעשטאנען די צבא הגנה לישראל.
ער האט געשמידט זיין געווער און זיך געלאזט
אין קאמף. האבן זיי געקעמפט אויף לעבן און טויט
פון זייערע הייזער, און פעלדער, פון די טיפעניש
פון דער ערד, אין דער פינעשטערער נאכט און
אויף בערגיקע סטעזשקעס, און זיי האבן געקעמפט
אויף דער יבשה, אויפן ים און אין דער לופטן.

און אין זייער הארץ איז א שבועה -
ניט צוריקטרעטן!!

איז געגאנגען דאס יידישע מיליטער פון דערפאלג
צודערפאלג און פון זיג צו זיג. ס'האבן געשטראמט צו אים
פילע פון גלות איינצוגלידערן זיך אין קאמף. האבן די העלדן
פון הגנה און פלמ"ח געזונלאגן דעם שונא און אים פארטריבן
פון זיינע שטעט, דערפער, ביז זיי האבן צו לעצט פארנומען
דעם מדבר פון עין-גדי ביז אילת.

האבן זיך געענפנט די טוערן פאר די צוריקקומענדיקע פון
גלות, זענען אויסגעלייזט געווארן לאנד ברייטקייטן גארנדיקע נאך די
קינדער פון ישראל, נאך א גרויס פאלק וואס זאל זיי אין באויץ נעמען
מיט מוט און גייסט, מיט ארבעט און ברידערלעבקייט, פארזיך, פאר זיינ
-רע קינדער און קינדס-קינדער.

און דאָס לאַנד

איז שוין שטיל...און די הימלען רויט-
צונטער,
אויף פאַרזיכערטע גרענעצן טליעט קאַיאָר.
און די אומה שטייט אויף — טויט פאַרפייניקט נאָר
מונטער
אויפצונעמען דעם נס ווען פון חלום ווערט וואָר.

גרייט צום יום-טוב פאַראַד! און נאָך איידער
ס'נעמט טאָגן
שטייט זי אויף מיט פרייד און אין פחד געהיילט..
א בחור און א מיידל קומען איר אנטקעגן
און זיי שפּאַנען צום פאָלק צו מיט טריט שטיל
און מילד.

די מלבושים און שיך, שווער און וואַכעדיק
גרויען,
אזוי שטייגן זיי שווייגנדיק שטום טריט ביי טריט,
נישט געוואַשן די ווונדן, זיי אייטערן נאָך רויע
די שפּורן פון פייער פון פראַכט און פון בלוט.

אָך, ווי מיד אַן א שיעור, פון מנוחה-נזירים
און עס טריפט נאָך פון זיי יידיש קינדישער טוי
און זיי שטייען אזוי, מיט קיין אבר נישט רירן
און מען זעט נישט צי לעבן זיי צי זענען זיי טויט.

דאָך פרעגן זיי די אומה מיט טרערן און פיבער:
— ווער זענט איר? און ס'ענטפערן ביידע באַנאַנד:
מיר יוגט, מיר זענען די טאָן, די פון זילבער,
ווען אויף איר ווערט דעם יידן דערלאַנגט
איצט זיין לאַנד!

א תפילה

א ברכה גיב זיי די יונגען — שוין צייט, די שעה שלאָגט.

זע ווי זיי שווייגן אין גרייטקייט, און די אויגן —
צעגליטער שטאָל,
זע ווי אין דעמערונג ציטערט דער דעמב און א ווינט
איבער בוימקרוינען יאָגט,
הייגטיקער נאַכט וועט א שלאַכט זיין, און קליין זיי
זענען אין צאָר.
גאָט מיינער, בענטש זיי, די שעה דערנענטערט זיך,
שלאָגט,
אין די הימלען צעפינקלען זיך שטערן.

אויף יענער זייט זאַמלט דער שונא די מחנות אין
גרויסע צאָלן.
ווער וועט פאַלן אין קאַמף? און ווער וועט דערלעבן
ביז טאָג?
א נצחון דערוואַרט אונדז, אדער פינצטערער גרוב
און מפּלה!
בענטש זיי גאָט מיינער, דעם וואָפן בענטש ער זאָל
זיגן,
בענטש זיי די גייער צום שלאַכט, זייער היים וואָס
דרימלט אין שלאָף,
בענטש אָטדאָס פאָלק, שיק אַ ברכה די יונגען, די
קריגער,
ביז צום שלאַכט וועט שוין נעמען סוף!

אט זענען זיי שטיל שוין אוועק, נעפלען פאַרהילן די ווייט
אין דער באַרגיקער נאַכט פאַרלוירן עס ווערט זייער
טראָט.
בענטש זיי, וואַרום געקומען דערויף איז די צייט,
אַ ברכה גיב זיי די יונגען, גאָט מיינער, גאָט!

נזכור

מיר וועלן געדענקען די מיליאנען נפשות פון אונדזערע ברידער און שוועסטער, וואס זענען אומגעבראכט גע-ווארן פון חיות אין מענטשלעכער געשטאלט, וואס זע-נען געפירט געווארן אין די טויט-וואגאנען צו די גדול-קרעמאטאריעס און דארט פארברענט געווארן, וואס זענען פארשפארט, פארפייניקט און פארלענדט געווארן אין די קאנ-צענטראציע-לאגערן נאר דערפאר ווייל זיי זענען געווען צווייגן פון יידישן שטאם...

נזכור

מיר וועלן געדענקען די נשמות פון אונדזערע חברים, די העלדן פון פיין, וואס האבן געהייליקט ישראלס נאמען אין די געטאס, וועלדער און אין די טיף אין דער ערד פארגראבענע בונקערס, וואס האבן אפגעהיט די גליענדיקע קויל אין זייער הארץ און געשטאקט די פאלנדיקע און צעווייטיקטע, וואס האבן אין אונטע-גרונט מיט דער לעצטער פארצווייפלונג געשמידט און געשארפט דאס מעסער פון אויפשטאנד און נקמה און איינגעשטעלט זייער לעבן פאר דער מענטשלעכער ווירדע און כבוד פון פאלק...

נזכור

מיר וועלן געדענקען די נשמות פון
ונדזערע ברידער די מעפילים,
וואס זענען אומגעקומען אויף די
גרענעצן, אויף ווייטע וועגן און
אומוועגן, וואס זענען פארטרונקען געווארן

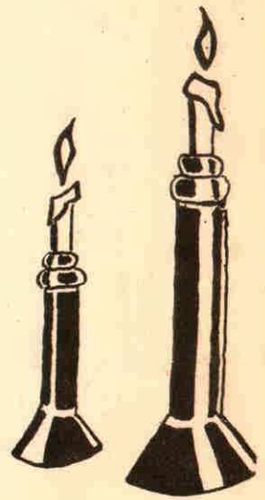

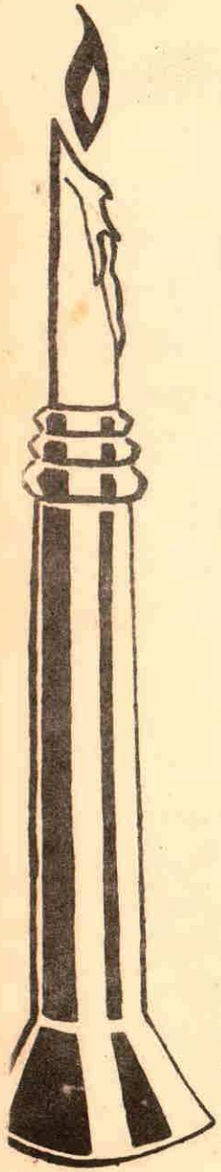

אין די פארעטערישע כוואליעס און פארשלונ-גען געווארן אין די טיפע אפגרונטן, וואס זע-נען געפאלן אין שלאכט ביי די ברעגן פון היימכאנד קעמפנדיק קעגן אן ארמיי וואס האט אונדז געוואלט פארטרייבן...

נזכור

מיר וועלן געדענקען די נשמות פון די געפאלע-נע הגנה-שלאכטלער, וואס זענען די ערשטע ארויס אין קאמף און די עשטע אומגעקומען...

נזכור

מיר וועלן געדענקען די זין און טעכטער וואס זענען דערצויגן און אויפגעבראכט געווארן צו אינערלעכער גאנצקייט און זויבערקייט, און די פריי הייטס-ליבשאפט איז טיף פארוואתשט אין זייער הארצן. פול מיט לעבנסווילן זענען זיי, אנגעגורטע מיט מוט און געוואגטקייט, טיף אינעם היימלאנד איינגעווארצלטע-דאס בעסטע פון אונדזער יונגן בלוט...

נזכור

לאמיר געדענקען און קיינמאל נישט פארגעסן, אז נאר אין זייער זכות און אין זכות פון גאנץ בית-ישראל האבן מיר דערגרייכט ביזן היינטיקן מצב און אז פאר זייערטוועגן און בכדי צו קענען געבן א היים די שארית ישראל קעמפן מיר היינט צו טאג...

בשוב ד׳אֶת שִׁיבַת
צִיּוֹן הָיִינוּ כַּחוֹלְמִים. אָז
יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ
וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה. אָז
יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל
ד׳ לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה.
הָלֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נוֹשֵׂא
מֶשֶׁךְ הַזָּרַע בֹּא יָבֹא
בְּרִנָּה נוֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו.

ווען גאט האט צוריקגעקערט אונדז צוריק קיין ציון, זענען מיר געווען ווי פארחלומטע. דעמאלט זענען פול געוואָרן אונדזערע מיילער מיט געלעכטער און אונדזער צונג מיט געזאנג.

דעמאלט האבן די פעלקער געזאגט: גרויסע זאכן האט גאט געטאן מיט די דאזיקע.

עס גייט און ווינט דער וואס טראגט דעם זאק מיט זריעה. אבער עס קומט מיט געזאנג דער וואס טראגט די סנאפעס.

הִנֵּה יָמִים בָּאִים

וְנָגַשׁ חֹרֵשׁ בְּקוֹצֵר וְדוֹרֵךְ
עֹנֵב בְּמֹשֵׁךְ הַזָּרַע
וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים עָסִיס וְכָל
הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה. וְשַׁבְתִּי
אֶת שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל
וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ
וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת
יֵינָם וְעָשׂוּ גַּנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת
פִּרְיָם. וְנָטַעְתִּים עַל
אַדְמָתָם וְלֹא יִנָּתְשׁוּ עוֹד
מֵעַל אַדְמָתָם

זע! עס קומען טעג און דער אקע-
רער וועט זיך אנשטויסן און שני-
טער און דער טרויבן טרעגער
מיט דעם פארזייער.
און די בערג וועלן מיט זאפט טרי-
פן און אלע הויכן וועלן צעגיין.
און איך וועל אומקערן די געפאנ-
גענע קיין ישראל און זיי וועלן
צוריק אויפבויען די פארוויסטע
שטעט און וועלן זיי באזעצן.
און זיי וועלן פלאנצן ווינגערטנער
און טרינקען זייער וויין.
און איך וועל פארפלאנצן אויף
זייער ערד און זיי וועלן שוין
מער נישט אויסגעריסן ווערן
פון זייער לאנד

בּוֹא יָבוֹא הַיּוֹם הַהוּא

מיר זענען ארויס בכדי צו ענדערן דעם אנגעזיכט
פון דער וועלט, כדי א סוף צו מאַכן צו דער
פארשקלאפונג פון מענטש דורך מענטש.
ווען זענען מיר געבוירן געווארן? דאַן, ווען דער
ערשטער פונק פון מענטשנווירדע האט זיך אָנגע-
צונדן אין הארצן פונעם שקלאַף.
ווען האבן מיר די פאַן אויפגעהויבן? דאן, ווען
דער דערנידעריקטער האָט זיך צום ערשטן מאל
אנטקעגנגעשטעלט דעם דערנידעריקער.
ווען מיר זאלן אפילו זיבן מאָל פאַלן- וועלן מיר
זיך זיבן מאל ווידער אויפשטעלן, ווארום מיט
אונדז איז די גערעכטיקייט און די באפרייונג
פונעם מענטשן.
ביז דער טאג וועט קומען און די פאָן אונדזערע
וועט ווערן די פאָן פון דער באפרייטער מענטש
-לעכער געזעלשאפט; ביז דער מענטש וועט אויס
-גלייכן דעם רוקן און זיך אויפשטעלן אין זיין
פולער הויך, און דאן ערשט וועט ער זיך אנט-
פלעקן אין דער אייביקער ליכט, וואס איז אין
אים פאַרבאַרגן; צופרידן און ליבנסווירדיק וועט
דאן זיין דער מענטש, און דאס הארץ זיינס וועט
זיין זויבער, די הענט- געטריי, און ערוועט לעבן
א פריי און גערעכטיק לעבן.
און עס וועט מער נישט געמאלט זיין קיין עבד
כנעני און נישט קיין יידישער שקלאַף, און נישט קיין
נעגערישער צי כינעזישער; און די ווירדע פון
יעטוועדן מענטשן וועט זיין דער פונדאמענט פון
דער אויסגעלייזטער מענטשלעכער געזעלשאפט.

דער דאָזיקער טאָג וועט און מוז קומען!

זענען מיר געקומען אין אוראלטן לאנד און געטראגן אין הארצן די אמאָ-
ליקע ליבשאַפט און דעם באגער צו באַשאַפן אופסניי אונדזער לעבן און
אונדזער תורה. אונדזערע טאַטעס האבן אין גלות געלערנט תורה פון
פארמעטן, פון אותיות. מיר שרייבן אונדזער תורה מיט לעבעדיקע
אותיות אויף די פארמעטן פונעם לעבן, פון די פעלדער, פון די טאלן און
בערג, פון די פעלדזן און פון ים, פונעם אוראלטן לאנד און פון דער וויס-
טעניש. מיט אטדער נייער תורה, וואס איז אונדזער המשך, שמידן מיר
און הארטעווען נייע רינגען פאר דער אלטער דורותדיקער קייט.

פארלאזט האבן מיר דעם גלות און צעבונטעוועט זיך קעגן דער
פאראנענער ארדענונג. מיר האבן געזאגט: נישט קיין נידעריק דערפל, אַ
אָרעמס מאטעריעל און גייסטיק; נישט קיין שטאט וואס איז אפגעריסן
פון דער נאטור און פונעם בוים; נישט קיין געמויערטע הייזער וואס פאר-
שטעלן די זון און די ערד; מיר וועלן נישט פארקויפן קיין ברויט אין די
קראמען, און נישט קיין טרוימען פאר מזומן, נישט קיין אויסגעווארצלטע
שיינקייט, נישט קיין וויסנשאפט פאר פרנסה וועגן, נישט קיין אפהענגיקייט
פון די וואס האבן די מאה.

אן אנדער ישוב האבן מיר אויסגעבויט, א ישוב וואס שטייגט און
וואקסט. אויפן שויס פון דער נאטור האבן מיר אים געבויט און ארום אים
זענען ווייטע האריזאנטן פאראן. א ישוב מיט פעלדער און ווארשטאטן און
פאבריקן, מיט א גייסטרייך און חברלעך לעבן, מיט א שאפונגס-פרייד און
טענץ און געזאנג. די חברים פון אטדעם ישוב זענען מענטשן וואס ברענ
גען אין זייער שאפונג און אין זייער טאנץ צום אויסדרוק זייער נשמה, זייערע
באגערן, די מענטשנליבע און בענקשאפט צו שיינקייט, זייער שטרעבונג צו
זיין קרעפטיק און דעם כוח וואס ברויזט אויף ווען א פאלקס-מחנה איז אין
איינס צונויפגעשמאלצן.

ווען מיר האבן אונדזער פאן פאנאנדער געוויקלט זענען מיר ארעם און
שוואך געווען, , אבער אונדזער וויזיע און אונדזער טרוים זענען געווען ו
א ליד. היינט זענען מיר אוסגעוואקסן, נישטא צווישן אונדז קיין בארוועסע א
הונגעריקע און פון אונדזרע הייף גייט אויף דאס פרייזיקע גישריי פון
אונדזרע קינדער.

די טויערן פון קיבוץ זענען אפן פאר
יעדן ארבעטנדיקן מענטשן, פאר יעדן ייד
וואס וויל עולה זיין.

אונדזער משפחה – דאס גאנצע פאלק ישראל.
אונדזער היים – דאס גאנצע לאנד ישראל פונעם ים
ביז מדבר. אונדזער שליחות – די גאולה פון
גאנצן פאלק, פארן גאנצן לאנד. אונדזער איבער-
צייגונג – די קאמונע איז דער וועג פארן יידישן פאלק
אין זיין לאנד און די צוקונפט פאר אלע פעלקער
איבער באר רעד וועלט.

ארעם טאג פון פרייהייטס יום־טוב זאל אויפגיין צו די יידישע
מאסן וואס שפאנען מיטן וועג פון קיבוץ־גלויות. אונדזער רוף:
קומט צו אונדז!
אונדזער היים איז אפן
פאר אייך!!

בִּיתֵנוּ פָּתוּחַ! בּוֹאוּ!

לאמיר בענטשן דעם
ווייַנשטאק און דעם ווייַן. דאס
גוטע ליבע און ברייטע
לאנד – צו עסן אירע פרוכ
טן און זאט זיין פון איר
גוטס.

לאמיר זיך באגריסן
פאר דעם וואס מיר זענען
באפרייט געווארן און געקומען
אין דער נאכט זיך פרייען
און זיצן צוזאמען.

לאמיר אזוי אויך זער-
לעבן צו די נייע קומענדיקע
ימים טובים בשלום –

נְבָרֵךְ עַל הַגֶּפֶן
וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן וְעַל
אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה
וּרְחָבָה לֶאֱכֹל מִפְּרִיָּהּ
וְלִשְׂבֹּעַ מִטּוּבָהּ.

לְחַיִּים

חַד גַּדְיָא

עַל גֶּבַע רָם עַל רֹאשׁ הַתֵּל
חַלִּיל רוֹעֶה שָׁם מְחַלֵּל
מִזְמוֹר חָדַשׁ לְיִשְׂרָאֵל
וְלָרוֹעֶ רַק אֹהֶל בַּד
וְלוֹ רַק גְּדִי רַק גְּדִי אֶחָד
חַד גַּדְיָא.

קָפַץ וּבָא חָתוּל בִּילֵיל:
„פָּנוּ גַם לִי מָקוֹם בַּתֵּל.
מִיָּאוּ לֹא אֵשֵׁב בָּטֵל."
עָנוּ הַשְּׁנַיִם פֶּה אֶחָד:
„בְּחֵפֶץ לֵב חָתוּל נֶחְמָד."
חַד גַּדְיָא

אַז בָּא שׁוֹר אַשׁ מִתְנַהֵל
„הוֹרֵשׁ אֲנִי אֶת כֹּל הַתֵּל.
הַיֵּשׁ כָּמוֹנִי בֵּן עָמֵל?"
עָנוּ כּוּלָּם: הֵידַד, הֵידַד!
אִם לֵחֶם לָנוּ לֹא נִפְחַד!
חַד גַּדְיָא.

בָּא כֶּלֶב הַב עוֹהֵל שׁוֹאֵל:
„הַאִין גַּם לִי מָקוֹם בַּתֵּל?
שָׁמוֹר אֶשְׁמוֹר יוֹמָם וָלֵיל."
עָנוּ בִּזְמַר פֶּה אֶחָד:
„תֶּן יָד חָבֵר הַב לָנוּ יָד!"
חַד גַּדְיָא.

חֵסֶל

סִדּוּר פֶּסַח בְּהֲלָכָתוֹ כֹּל
מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ כַּאֲשֶׁר
זִכִּינוּ לְסַדֵּר אוֹתוֹ כֵּן
נִזְכֶּה כַּעֲשׂוֹתוֹ

לְשָׁנָה הַבָּאָה
בִּירוּשָׁלַיִם

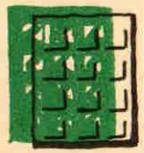

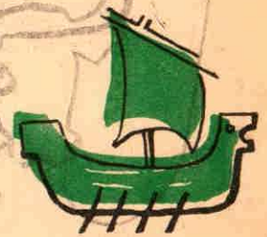

הוצאת נוער הלוצי בורוכובי הקבוץ המיאוחד

מקורות

החדש הזה – שמות י"ב
הנה הסתו עבר – שיר השירים ב'
נצא השדה – שיר השירים ז'
בא ואשק לך – ש.שלום (יידיש: שמחה סכה)
כי תבואו אל הארץ – ויקרא כ"ג
הא לחמא עניא – לויט טראדיציע
הננו מוכנים ומזומנים – נייע רעדאגירונג
מה נשתנה – נייע רעדאגירונג
במתי מעט – שמות א'
ויהי בימים ההם – שמות א' (יידיש: יהואש)
ויקרא אליו – שמות א' (יידיש: יהואש)
ועתה לך בא מצרימה – ד. פרישמאן
אז ישיר משה – שמות ט"ו
שטייט אויף איר מדבר זואגלער – ח.נ.ביאליק (יידיש: ש.סנה)
בצאת ישראל ממצרים – תהלים קי"ד (יידיש: יהואש)
און אויסגעשטארבן איז – הגדה קיבוץ נגן (יידיש: ש.סנה)
חלום חלמתי – י.קאצענעלסון
שפוך חמתך – תהלים ע"ט
פארטיזאנער הימן – הערש גליק
עס איז אנגעקומען – הגדה קיבוץ נגן
די זילבערנע טאץ – נ.אלטערמאן
א תפילה – ח.גורי (יידיש: ש.סנה)
נזכור – הגדה קיבוץ בארי (יידיש: ש.סנה)
בשוב ה' – תהלים קכ"ו
הנה ימים באים – עמוס ט'
מיר זענען ארויס – מ.בעלינסען (יידיש: ש.סנה)
זענען מיר געקומען – י.טאבענקין (יידיש: ש.סנה)
די טויערן פון קיבוץ – הגדה הקבוץ המאוחד (יידיש: ש.סנה)
ברך על הגפן – לויט טראדיציע
חד-גדיא – לוין קיפניס
חסל סדור פסח – לויט טראדיציע

ארויסגעגעבן פון דער ח.ב.י.

הקיבוץ המאוחד

אין ארגענטינע

EDITADO POR LA TNUA N.J.B.

HAKIBUTZ HAMEUJAD

ARGENTINA